Ára 4 lei.

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 junius 18, szombat. VI. ÉVFOLYAM, 139. SZÁM.

A Szovjetunió a népek függetlenségéért

Néhány nappal ezelőtt a Szovjetunió kormánya határozott hangu és mindenki előtt világos választ adott az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányának arra a jegyzékére, amelyben a két imperialista hatalom a Román Népköztársasággal, a Magyar Köztársasággal és a Bolgár Népköztársasággal kötött békeszerződések értelmezése körül támadt vitás kérdések céljából azt javasolta, hogy a három nagyhatalom, a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagybritannia képviselői üljenek össze tanácskozásra.

Mint ismeretes, a két nyugati imperialista hatalom ez év áprilisában jegyzéket intézett a román, a magyar és a bolgár kormányokhoz, amelyben a három népi demokratikus rendszert azzal a galád váddal illette, hogy megsértették volna a békeszerződést. Annakidején a román, magyar és bolgár kormány válaszjegyzékeikben rámutattak a vád alaptalanságára, azt visszautasitva tiltakoztak ama kisérlet ellen, hogy az Egyesült Államok és Nagybritánnia a Román Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Bolgár Népköztársaság ügyeibe beavatkozzanak. Az Egyesült Államok és Anglia kormánya, azonban nem érték be ezzel, hanem május 31-én ujabb jegyzéket intéztek a Román Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányaihoz, amelyben azt állitották, hogy köztük és a három népi demokratikus kormány között nézeteltérések merültek fel a békeszerződés értelmezésével kapcsolatban. Ezzel egyidőben az Egyesült Államok és Anglia bukaresti, budapesti és szófiai követségei jegyzéket nyujtottak át a Szovjetunió romániai, magyarországi és bulgáriai követségeinek, melyben javasolták, hogy a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagybritannia diplomáciai vezetői üljenek össze, és vizsgálják meg a három demokratikus kormány, valamint az Egyesült Államok és Anglia kormányai között a békeszerződés értelmezésével kapcsolatos viszály kérdését. Ugyancsak ezzel párhuzamosan jegyzéket juttattak el a Szovjetunió washingtoni nagykövetéhez, amelyben azt javasolták, hogy a már fentebb emlitett kérdéssel kapcsolatban hivják össze a bukaresti, budapesti és szófiai diplomácia vezetőit értekezletre.

A Szovjetunió kormánya junius 11-én jegyzékben válaszolt az Egyesült Államok és Nagybritánnia kormányának jegyzékére. Mint ismeretes, a szovjet kormány jegyzéke bevezető részében rámutatott arra, hogy a fentebb emlitett jegyzékeket megvizsgálta és ama nézetének adott kifejezést, hogy a román, magyar és bolgár kormányok jegyzékei teljes választ adtak arra a vádra, mely szerint ezek a kormányok megsértették volna a békeszerződéseket. Ezen tulmenően a szovjet kormány hangsulyozta, hogy a román, magyar és bolgár kormányok válaszjegyzékeiből világosan kitünik, hogy a három köztársaság kormánya szigorusan betartja a békeszerződésben feltüntetett összes kötelezettségeket, igy az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat biztositó előirásokat is, amelyeknek az a célja, hogy harcoljanak a fasista, valamint minden egyéb olyan szervezet ellen, amelynek az a célja, hogy megfossza a népet demokratikus jogaitól. A Szovjetunió jegyzéke a továbbiakban világosan és határozottan szögezte le a következőket:

„A szovjet kormány az Egyesült Államok kormányának azt az igyekezetét, hogy ezt a kérdést mesterségesen nézeteltérés tárgyává alakitsa át, ugy tekinti, mint nyilt kisérletet arra, hogy a békeszerződéseket a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Köztársaság és a Román Népköztársaság belügyeibe való beavatkozásra használják fel, azzal a céllal, hogy nyomást gyakoroljanak eme országok belpolitikájára"

Végül a szovjet kormány jegyzéke kijelenti: nem lát semmi okot arra, hogy a diplomáciai missziók vezetőit a fentebb emlitett kérdéssel kapcsolatban tanácskozásra hivják össze.

A Szovjetunió kormányának válaszjegyzéke ujabb ragyogó bizonyitéka a népi demokráciák függetlensége és szabadsága megvédésének, amelyhez mindannyiunkat éppen a Szovjet Hadseregnek a fasizmus felett aratott páratlan győzelme és a Szovjetunió hathatós támogatása juttatott hozzá. Az a kisérlet, amelyre a szovjet jegyzék utal — népi demokráciáink belügyeibe való beavatkozásról szól, mind a népi demokráciák országai, mind pedig Népköztársaságunk dolgozói előtt közismertek. Emlékezzünk csak vissza azokra az imperialista kisérletekre, amelyek arra törekedtek, hogy befolyást gyakoroljanak hazánk fejlődésére, amelyek meg akarták akadályozni dolgozó tömegeinket és népi demokratikus kormányzati rendszerünket abban, hogy az ország függetlenségének megvédésében eredményesen vegyék fel a harcot a reakciós kisérletekkel szemben. Emlékezzünk csak a felszabadulást követő idők reakciós megnyilvánulásaira, az imperialista zsoldban álló belföldi reakció sötét és aljas mesterkedéseire, a szabotázskisérletekre, a gazdasági érdekeink elárulására, a nemzeti gyülölködést szitó propagandára, azokra az összeesküvésekre, amelyek hazánk függetlenségét és dolgozó népünk szabad fejlődését veszélyeztették.

Világos, hogy mindazok a kisérletek, amelyekkel az imperialisták hazánk és a többi demokratikus államok ügyeibe be akartak avatkozni, nem a dolgozó nép, hanem a reakció érdekeit szolgálta. Dolgozó népünk azonban a munkásosztály élharcos pártjának vezetésével — az imperialisták legnagyobb keserüségére egymásután számolta fel ezeket a reakciós kisérleteket és kemény harccal a nehézségek egész sorát leküzdve indult el a dolgozók jólétét biztositó szocializmus utján.

A Szovjetunió kormányának ez a válaszjegyzéke is azt bizonyitja, hogy következetesen a népek békéjét és függetlenségét oltalmazza, s ezzel ismét bebizonyosodott, hogy a népi demokráciák pedig csak a Szovjetunió védelme és hathatós támogatása mellett szolgálhatják a népek békéjének, a demokratikus szabadságjogok győzelmének nagy ügyét.

A Magyar Dolgozók Pártja kizárta soraiból Rajk László és Szőnyi Tibor imperialista kémeket és trockista ügynököket

BUDAPEST (Agerpress) — A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége és Ellenőrző Bizottsága közös értekezlet keretében megvitatta azoknak az ellenséges elemeknek ügyét, akik a Pártba beszivárogtak és akiket ma már leleplezték és ezen értekezlet eredményeként egyhangulag a következő határozatot fogadta el:

1. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége kizárja tagjai sorából *Rajk* Lászlót és dr. *Szőnyi* Tibort, az imperialista hatalmak kémjeit és trockista ügynököket.

2. A Központi Vezetőség megállapitja, hogy a népi demokratikus rendszer jelenlegi fejlődési feltételei között az ellenség legveszedelmesebb fegyvere a Pártunk kebelébe való beszivárgás. Az ellenséges beszivárgás ellen a legjobb védelmi fegyver Pártunk igazságos politikája. Azért, hogy ezt a politikát teljes mértékben alkalmazhassuk, következetes harcot kell folytatnunk bármilyen elhajlás ellen. Könyörtelenül kell harcolnunk különösen a bármilyen sovinisztа és nacionalista megnyilvánulás ellen. Ez a nacionalizmus hol nyilt szovjetellenesség formájában, hol pedig a Szovjetunió lebecsülésében, lekicsinylésében, vagy szerepének és jelentőségének elhallgatásában jelentkezik. A nacionalizmus különösen a saját megvalósitások lebecsüléséből és az ebből származó dölyfösségből ered

3. Kérlelhetetlen harcot kell folytatni bármilyen trockista megnyilvánulás ellen. Harcolni kell a frakciók és klikkek létesülése ellen. Pártunk politikájával szembeni bármilyen liberalizmus és közömbösség megengedése megkönnyiti és kedvez az ellenség beszivárgásának.

4. Az éberséget fokozni kell. A pártfegyelemtől való legkisebb elhajlásra, a személyi kultuszra vagy torzitásra fel kell figyelni. A pártaktivistákat és a köztisztviselőket minden téren és az eddigieknél sokkal szigorubban kell ellenőriznünk. Meg kell erősitenünk az egyéni felelősséget és büntetni bármilyen felületességet, bármilyen hanyagságot és éberség hiányát az uj vagy a régi káderek értékelése tekintetében.

5. A Központi Vezetőség jóváhagyja a politikai büronak és a titkárságnak a kémek és trockista ügynökök kizárásában hozott összes intézkedéseit. Megbizza ezeket a szerveket, hogy a Központi Vezetőség nevében minden intézkedést megtegyen a pártunkba beszivárgott ellenség leleplezésére és eltávolitására. A Központi Vezetőség kéri ezeket a szerveket, hogy a legnagyobb szigoruságot alkalmazza munkájában, teljes mértékben teljesitse munkáját és tegye ártalmatlanná az imperialista és trockista ügynökök demokráciaellenes tevékenységét, akik arra törekszenek, hogy aláássák népi demokratikus rendszerünket és pártunkat, hogy dolgozó népünket ismét a tőkések jármába sodorják.

Népárulókat, bünözőket, spekulánsokat vonultatott fel a svájci biróság Vitianu román diplomata ellen megrendezett perben

BCU Cluj / Central University Library Cluj

WINTERTUHR. — Az Agerpress különtudósitója jelenti: Hétfőn kezdődött meg a svájci hatóságok által, Solvan *Vitianu* román diplomata, követségi gazdasági tanácsos és felesége ellen megrendezett per.

A tárgyalóteremben csak a törvényszék öt tagja, a védelem képviselői, az ujságirók és a rendőrség közegei fértek be, igy a közönség számára egyetlen helyet sem biztositottak. A tárgyalás során nyilvánvadóvá vált, a törvényszék elnökének a román diplomatával és különösképpen a Román Népköztársasággal és kormányával szembeni ellenséges magatartása.

A vádirat felolvasása egy egész napot vett igénybe, és az a rágalmak özönét tartalmazta népi demokratikus rendszerünk és Solvan Vitianu ellen, aki a leghatározottabban visszautasitotta kihallgatása során, hogy válaszoljon a feltett kérdésekre, rámutatván arra, hogy diplomáciai sértetlensége jogot ad arra, hogy csak a román kormány előtt adjon számot tevékenységéről.

A következő napon kihallgatták a vád első tanuit. A *„megbizható tanuk"* közé, ahogyan a vádirat mondja, — tartozik *Cazasian* nagyiparos, akinek gyárai vannak Olaszországban, Veneuzellában és az Egyesült Államokban és aki dühös azért, mert elvesztette romániai vagyonát. A per második napján majdnem teljes egészében az ügyész által beidézett tanukat hallgatták ki.

Felvonul

a tanuk díszes sora

a román emigránsok, mindannyian volt nagyiparosok, üzletemberek és spekulánsok.

A törvényszék elnökének a részrehajlás óráról-órára nyilvánvalóbbá válik. Az elnök adott pillanatban levetette álarcát és egy bizonyos *Scavani* nevezetü egyén tanukihallgatása során kijelentette: *„Ő, a volt Elisabeta grófkisasszony vagyonának volt kezelője és a Hohenzollern-családdal együtt hagyta el Romániát."*

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy *milyen személyes sérelem érte a román kormány részéről, Scanavi kénytelen beismerni, hogy — semmi.* Amikor az elnök Scanavi foglalkozása felől érdeklődik, a *„tanu"* igy felel: *„Nincs semmiféle foglalkozásom."*

Egy másik tanu kihallgatása során arról panaszkodott, hogy gyárát államositották, de ugyanakkor elismerte, hogy még vannak gyárai Olaszországban, Veneuzellában, Argentinában és az Egyesült Államokban.

A tárgyaláson kiderült, hogy mindezeknek a *„szegény, szerencsétlen"* román emigránsoknak, akik a vád tanui, csekkfüzeteik vannak a kapitalista államokban és gyárak, üzemek és egyéb javak birtokosai. Nem-e azt várta volna az egész világ, hogy ezek üljenek a vádlottak padjára? A román népnek eme kizsákmányolói azonban hüséges védőre találtak a svájci kormányban.

Általános sztrájk Olaszországban

RÓMA. — (Agerpress.) Az Olasz Szakszervezeti Szövetségnek arra a határozatára, melyben *kimondta az általános sztrájkot*, Scelba belügyminiszter egész Olaszország területére vonatkozó intézkedéseket foganatositott, amellyel szeretné megkisérelni a sztrájk sikertelenségét. Szerdán rendőri különitményeket küldtek vidékre, ahol a mezőgazdasági alkalmazottak sztrájkja több mint négy hete tart. Bolognában és környékén minden gyülés megtartását betiltották és a karhatalmat jelentősen megerősitették. A rendőrség rendeletet adott ki, melyben megtiltotta, hogy a mozik, szinházak és az összes közhelyek este 9 órán tul nyitva tartsanak. Hasonlóképpen megtiltották a táncmulatságot, valamint azt, hogy háromnál több személy csoportosuljon.

Az *Agerpress* egy másik római jelentése szerint az olasz képviselőház jogi bizottsága elhatározta, hogy Laura *Diaz* kommunista képviselőnő mentelmi jogát felfüggeszti.

Az asztaltáncoltatásról, gondolatátvitelről és a kopogó szellemekről

nyilatkozik Zörgő Benjámin egyetemi tanár

KOLOZSVÁR — A babonák, kabalák a mult sötét maradványaként tapadnak egyes mai lelkekre is. Ez a sötétség, a szegény embert kihasználó, kizsákmányoló uralkodó osztálynak kellett a multban. Kellett, mert érdekeit szolgálta. De az embereket meg kell szabalitani e babonás és káros hiedelmektől. Éspedig ugy, hogy beszélünk róluk és megvilágitjuk azokat a tudomány fényével.

A Bolyai Egyetem Lélektani Intézetében

a spiritizmusról beszélgetünk

Zörgő Benjámin egyetemi tanárral. Az intézet fiatalsága éppen vizsgázik. Most ad számot arról, hogy mit tanult a marxizmus-leninizmus szellemében a lelki jelenségekről, azokról a tényezőkről, melyek annyi embert foglalkoztatnak, mert hiszen ezek a jelenségek léteznek, s a modern tudomány nem is tagadja őket: azonban világosan megmagyarázza eredetüket. Mégpedig cáfolhatatlan, tudományos alapon.

Marx irta: *„tudatunk és gondolkodásunk, bármennyire érzékfölöttinek látszik is, anyagi, testi szerv, az agy terméke."*

Erről az „érzékfölöttiről" beszélünk a lélektan professzorával, éspedig a spiritizmussal kapcsolatban.

Kezdjük az asztaltáncoltatással

— mondja a professzor —, amit magam is tapasztaltam, mert tanulmány kedvéért, kiváncsiságból, évekkel ezelőtt magam is elfogadtam meghivást asztaltáncoltató társaságba. Nos, az asztal valóban mozgott, ha mozdulatait táncolásnak nevezni kissé túlzás is. Azonban a magyarázat könnyü és egyszerü. A táncoltatott asztal minden esetben kicsi és rendkivül könnyü és ugy választják meg azok, akik tudatosan, vagy nem tudatosan vezetik félre embertársaikat, hogy ne legyen benne vas, vagy más nehéz anyag. Most aztán körülülik: heten, kilencen, vagy tizenhárman, de mindig sokan. Köztük vibrál a nyugtalanság, a várakozás, a tulfeszitett idegállapot. Tenyerüket az asztalra tapasztják. Várnak. Hosszu percekig, mialatt idegfeszültségük egyre erősebb. Mivel az asztal lapja hideg, a tenyerek meg forrók, a tenyér izzadt lesz. Hozzátapad a fához. Ekkor aztán az idegfeszültség eredményeként apró, maguk a résztvevők által nem is tudatositott, vagy érzett rángások futnak végig a karon, a kézig. Az apró mozgások összetevődnek, erősödnek. A tapadó tenyerek maguk mozgatják a könnyü asztalt, mely egyszerre csak emelkedni kezd. A jelenlevők nem is tudnak erről, mert az asztal mozgatásához szükséges erő annyira megoszlik a sok kéz között, hogy az egyes személyek nem is vesznek tudomást arról a parányi erőről, mellyel az asztal mozgatásához hozzájárulnak. És áhitattal várják a „szellemet", aki kikopogja nekik az asztal segitségével, hogy mondjuk Máli néni 70 évig fog élni. Vagy pedig kiüti az asztal valakinek a nevét, mondjuk annak, aki egy jelenlevő nőt majd feleségül fog venni. Mégpedig ugy, hogy a szám, amelyet kopog az ABC-nek sorrendben megfelelő betüjét jelenti. Igy egész mondatokat kopog az asztal a jelenlevők misztikus borzongása, felcsigázottsága közepette.

— És mi a magyarázata egy név vagy szám kopogásának?

A „kopogó szellem"

magyarázata sem bonyolult. A résztvevők, vagy a résztvevők egy részének agyában él valamilyen képzet arról, hogy az a bizonyos Máli néni körülbelül hetven évig él. Igy ezt a nem is tudatositott elképzelését most, ebben a tulfütött idegállapotban, az asztal hetvenszer való megkopogtatásában hozzák felszinre. Ismétlem, a dolog akaratlan, s ha csak nem tudatos csalóval állunk szemben, maguk az emberek sem sejtik, hogy *az asztal azért koppant pont hetvenszer, mert azt akarták, hogy hetvenet koppanjon, illetve ők maguk koppantották ennyiszer.* Igy áll a nevek lekopogásával is. X. Y. kisasszonynak mondjuk van egy Gedeon nevü udvarlója. Ezt a jelenlevők, vagy közülük néhányan tudják, vagy legalább is sejtik. S ha nem is tudatositják ezt magukban, az asztal hüségesen kikopogja a Gedeon nevet, mert hiszen a különös módon felizgatott agy azt parancsolja az akaratlanul, izgatottan rángó kéznek.

— Ezeken kivül — folytatja — kétségtelenül vannak olyan jelenségek, melyeket a tudomány mai állása mellett még nem magyarázhatunk meg teljes mértékben. Azonban mint tudjuk, *„nincsenek megismerhetetlen dolgok, csak olyanok, amelyeket még eddig nem ismertünk meg".* Sok olyan jelenséget azonban, melyek száz vagy csak ötven év előtt is a titkok titkának tartottak, ma világosan ismerünk, igazolunk, magyarázunk. Idő kérdése minden. Ma már mindenki tudja, hogy

az agykér a müködése

jelenti az ugynevezet lelki életet. Ha az agyat a maga bonyolult egészében megismerjük, s tisztázzuk annak teljes működését, megszünnek a lelki élet megmagyarázhatatlan jelenségei.

— Tisztázatlan jelenségek vannak-e tehát? — kérdezzük.

— Csak nem teljesen tisztázottak — feleli. — Kétségtelen, hogy a spiritizmus által használt gondolatátvitel, hipnózis és szuggesztió könnyen magyarázható valóságos tények. E jelenségeket ma már egyáltalán nem lehet tisztázatlanoknak nevezni, azonban a szemlélő előtt annyira csodálatosak, hogy az emberek közül sokan természetfölötti erőket sejtenek mögötte. Pedig semmi más mindez, mint az agy sajátos működése. A gondolatátvitellel magam is kisérleteztem. Az a „mágus", aki ilyesmivel szerepel a nagy nyilvánosság előtt, semmi más, mint érzékeny idegrendszerü finom érzékü, ügyes ember. Egy „trükkje" magamnak is sikerült. Másnak is sikerül, ha olyan kisérleti alanyt választ magának, aki könnyen izguló, érzékeny természetü. Kimentem a szobából és megkértem egy ilyen ismerősömet: rejtsen el egy apró tárgyat. Mikor visszajöttem, kézenfogtam, körülvezettem a szobában. Néhányszori séta után nagy csodálkozására megleltem, amit elrejtett. Pedig a dolog roppant egyszerü volt. Csak figyelni kellett. Mikor odaértünk, ahol a keresett tárgy volt, pulzusa hirtelen rendszertelenebb lett, csuklójának finom inai megrezzentek s arca is merevebb kifejezést kapott. Akaratlanul elárulta magát érzékeny, finom idegrendszere.

— Még egy kérdést. Vannak becsületes, szavahihető emberek, akik határozottan állitják, hogy ők szellemet láttak.

— Előfordulhat, hogy feszült idegállapotban vagy magas láz állapotában az ember valamilyen jelenséget lát. *Ezek a beteges látomások, hallucinációk csak gyenge idegzetü, vagy betegség által elcsigázott embernél fordulhatnak elő. De a látomások az ember tapasztalataitól, nevelésétől, tehát azoktól az előző benyomásoktól függnek, amelyeket az ember megelőzőleg az agyában elraktározott. Csak olyan embernek lehetnek különös látomásai, akiknek bebeszélték, hogy vannak szellemek és egyéb csodabogárak.* Ezek aztán egy árnyékot, a sötétben ingadozó bokrokat stb. szellemnek látják. A látomás pusztán elképzelt kép és semmi valóságos alapja nincs. Az ilyen hamis képeket pedig a hibás nevelés oltja belé az ember tudatába — fejezi be az érdekes beszélgetést Zörgő Benjámin.

(—on.)

Népünnepély jellege volt

a csikmegyei járási kulturversenyeknek

CSIK MEGYE UTVONALAIN a járási kulturversenyek napján oly nagy volt a forgalom, hogy sok helyen a szekerek és gyalogosok százai csak lépésben tudtak menni. A felvirágzott és fellobogózott szekerek, s az ünneplőruhás tömegek a székelyföldi kulturversenyek csikmegyei járási székhelyekre igyekeztek, hogy bizonyságot tegyenek a dolgozó nép kulturájának eddigi eredményeiről.

A nagysikerü csikmegyei kulturversenyekről *Vincze* Lajos levelezőnk irja az alábbiakat:

A CSIKSZEREDAI JÁRÁS KULTURVERSENYÉN a járás 21 községéből 23 csoport vett részt Csikszedán. A verseny szabadtéri szinpadon folyt le 1500 főnyi nézősereg előtt.

A nagysikerü versenyen elsők lettek énekben: Csiksomlyó, szinjátszásban: Csikszenttamás, táncban: Csikszentdomokos. A megyei versenybe három község jutott be. — Ugyancsak a csikszeredai járásban három község rádiót, hét község pedig könyvtárat kapott.

A csikszentmártoni járásban 18 község 21 csoporttal szerepelt. A versenyt Csikszenttamáson tartották.

1500 NÉZŐ TAPSOLTA VÉGIG a csikszenttamási versenyt. Énekben: Tusnádujfalu, táncban: Ménaság, szinjátszásban: Csikszentgyörgy vitte el a dijat. Ez a három község vesz majd részt a megyei kulturversenyen.

A verseny napján sportversenyek is voltak, valamennyi nagy és lelkes közönség előtt zajlott le. Példásan jó volt a versenyek rendezése, s most e szép eredmények után szinte példátlan érdeklődés nyilvánul meg a megyei versenyek iránt, melyeknek győztes csoportjai kitünő szovjet rádiókészüléket kapnak a müvészeti minisztériumtól.

A DEMOKRÁCIA MEGSEMMISITŐ FÖLÉNYÉT hirdette Csik megyében is a reakciós maradványok kisérleteinek szétzuzása. Egyes papok kenetesen tudtul adták a szeplőknek, hogy a versenyben való részvétel nem „istenes dolog". Kulákok és egyes tanitók voltak a papok segitségére ebben az aknamunkában. Az esetek egyik legjellemzőbb példája volt a jenőfalvi, ahol a szinjátszók a „Dózsa György" cimü szindarab előadására készültek. Itt kilenc ember kezén keresztül ment a főszerep szövegkönyve, mert a papi lebeszélés miatt nyolcan adták vissza a szerepet. De ahogy rendesen történni szokott, a reakciónak ezek a kisérletei kudarcba fultak. A reakció rosszindulatu kisérleteire arculcsapást mért a versenyek elsöprő sikere. Csikszeredában, ahol a versenyekkel egyidejüleg könyvsátrakat is rendeztek be, egy szálig elkapkodták a demokrata szellemü könyveket, brosurákat, folyóiratokat és napilapokat. Ugyancsak a reakciós kisérletek teljes bukását bizonyitotta az a tény is, ahogy azokban a helységekben, ahol román és székely vegyes lakosság él, a nemzeti viseletükbe öltözött fiatalok együtt táncoltak, játszottak, énekeltek. Az álnok beszédet lerázták magukról a versenyzők, akik nagy szorgalommal és kedvvel készülnek a döntő versenyekre.

RAZZIA

A második világháboru utáni Németország zürzavaros gazdasági állapotát, az elpusztitott területeken dühöngő nyomor nyomában felburjánzó feketepiac banditái ellen küzdő gazdasági rendőrség nem éppen könnyü munkáját mutatja be a „Razzia". A film szövegkönyvén és általában az egész történeten megérezni, hogy a jólbevált régi bünügyi filmek receptje szerint készült és csupán a keret, amiben lejátszódik, nyujt a néző számára ujat.

Izgalmas jelenetekben egyáltalán nem szüköl-ködik, sőt egy kicsit tul sok is benne a feszültség. Komoly értéke a filmnek, hogy érzékeltetően bemutatja azt, a minden emberi érzésből kivetkezett aljasságot, amellyel a feketepiac banditái a betegek számára életet jelentő gyógyszert elvonják a köz elől és megfizethetetlen áron vásároltatják meg az arra rászorulókkal. A „Razzia" a néző számára bepillantást enged a feketepiac könnyü pénzeket kereső kalandorainak minden erkölcsi alapot nélkülöző életébe. Különösen erőteljes a filmnek az a jelenete, ahol az egyik éjszakai zugkocsmában fiatal jampecek szórják a különböző spekulációkon keresztül könnyen szerzett nagy pénzeket.

A részegségtől bamba fiatal arcok jelennek meg majdnem minden premier-planban a néző szeme előtt, kába vigyorgásukban ott ül a gazdasági élet hiénáivá lealjasodott ifjoncok minden undoritó üressége. Ezek a malagambás, feltünő elegánciával öltözködő fiatal semmittevők, akik a feketepiacon összeharácsolt pénzekkel a ledér éjszakai élet császárainak játszák meg magukat — nem ismeretlenek Kolozsvár dolgozói előtt sem. Nem egyszer találkoztunk már ezekkel a semmittevőkkel a mi utcáinkon is.

Ha különösen kimagasló értéke nincs is ennek a filmnek, arra mégis jó, hogy két órán keresztül elszórakoztasson és bizonyos mértékben elgondolkoztassa a nézőközönséget arról, hogy az emberi életnek milyen kártékony duvadai azok, akik a feketepiac üzérciként a többség kárára és hátrányára akarják összeharácsolni a maguk számára az élethez szükséges javakat és megpróbálja megértetni, miért kell a legkeményebb eszközökkel is kiirtani a közösségi élet eme vámszedőit.

(—)

Városterező diákok

Az egyes számu Állami Fiuliceum növendékei Kossuth Lajos-utcai iskolájuk rajztermében kiállitást rendeztek. Közel nyolcszáz rajz, kép sorakozik egymás mellett. Egy év munkájának eredményeiben vizsgálódhatunk. A kiállitott rajzok és képek nemcsak az elvégzett munkáról tanuskodnak, hanem az iskola szellemét is tükrözik. A tanügyi reform nyomán az iskolákban a rajz, általában a gyakorlati tárgyak nem tartoznak már a „potya" tantárgyak közé. Az érdeklődés növekszik és ezek elsajátitása ma elsőrendü célja az ifjuságnak.

Az állami liceum rajztermében az iskola ifjusága a kiállitott képeket nézegeti. Ráismernek egymás rajzaira. Azokról beszélgetnek. A falakon és az asztalokra kitett rajzok beszédes bizonyitékai, hogy milyen kérdések foglalkoztatják ma a Népköztársaságunk ifjuságát.

A termet valósággal uralja a bejárattal szemben lévő falon lévő rajzok szines csokra. Ez a rész az „ideológiai" oldal. A dolgozók harcát, elért eredményeit jelenitik meg. A középen a Népköztársaságunk cimere, alatta az Állami Terv termelési eredményeinek grafikonjait látjuk. A rajzok az Állami Terv megvalósításáért folytatott harcot és eredményeit ábrázolják. Valamennyi rajzból a munkás-paraszt szövetség és az ifjuság lendületes épitő munkavállalása dorobodik ki. A rajzok néma fogadalmak, azt érzékeltetik, hogy az Állami Terv megvalósitásában a tanuló ifjuság is harcos részt vállal.

Az Állami Terv keretében az ország ujjáépitésének gondolata foglalkoztatta a rajzoló ifjuságot. A terem másik részében épülő ipari város tervelt látjuk. A fiuk tervet készitettek. Egymás között felosztották a munkát. A tervük az volt: felépiteni az ipari telep köré egy munkásvárost. A megvalósitása tervezőket és rajzoló tehetségeket termelt ki. Megelevenedik előttünk a munkáspaloták egész sora. Látjuk külső és belső beosztásukat. Intézmények, állami üzletek, kulturotthonok, szinházak, kórházak sorakoznak egymás mellett, de nem hiányoznak a hatalmas vasuti állomás épületei, vagy a város forgalmát lebonyolitó troleybuszok sem.

Még sok ötlet, rajzkészség tünik szemünkbe. Komoly eredmény a rajzkiállitás. Több mint 3000 rajzot készitettek a tanulók. A munka lendületes volt. Bizonyitja, hogy a Román Népköztársaság ifjusága a teremtő akarat, az ország, a szocializmus épitésében való feladatvállalást tüzte ki magának célul. Ez tölti be minden idejét és ennek megvalósitását akarja.

(—

BELPOLITIKAI KÖRKÉP

A RNK Akadémiája díszülésen méltatta a román-csehszlovák barátság jelentőségét

Bevezették az állami döntőbiráskodást

A Román Népköztársaság Akadémiája, a román-csehszlovák barátsági hét ünnepségei keretében, junius 14-én, kedden délután diszülést tartott, amelyen résztvettek az országunkban tartózkodó csehszlovák küldöttség tagjai, *Parhon* C. I. dr., a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának elnöke, *Sadoveanu* Mihail és *Niculi* Ion, a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának alelnökei, a kormány és az Akadémia több tagja, valamint számos közéleti személyiség. Az ünnepségen jelen voltak a bukaresti csehszlovák nagykövet, *Lubomir* Linhart mérnök vezetésével a bukaresti csehszlovák nagykövetség tagjai.

A diszülést *Savulescu* Traian, a RNK Akadémiájának elnöke nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a csehszlovák küldöttséget. Az Akadémia elnöke beszédében hangsulyozta, hogy a küldöttség jelenléte országunkban, akárcsak a Román Népköztársaság küldöttségének Csehszlovákiában, *élő bizonyitéka annak, hogy a két népet a még szorosabb barátság megteremtésének vágya füti.*

— A mi prágai küldöttségünk — mondotta Savulescu Traian —, akárcsak önök is itten, *érezhetik baráti és szövetséges népeink szivének melegét és őszinte lelkesedését. Barátságunk zálogát a szocializmushoz vezető közös utunk, a proletáriátus és a dolgozó földmüvesség közötti szövetség a Szovjetunióval és a népi demokráciák országaival fennálló szoros kapcsolatok, valamint a szabadságért, függetlenségért és békéért folytatott közös harcunk szolgáltatja.*

Ezután *Zdenek* Nejedly professzor beszédében felelevenitette a két baráti nép között fennálló régi kapcsolatokat.

— *Ma* — mondotta a csehszlovák küldöttség vezetője —, *amikor mindkét országot a munkásosztály vezeti, kötelességünk megerősiteni ezeket a baráti kapcsolatokat. Bennünket a Szovjetunió iránti kölcsönös barátság és szeretet, valamint a szocializmushoz vezető közös utunk füz össze. Nekünk, a tudomány embereinek, kötelességünk felsorakozni ezen az arcvonalon és szilárdan harcolni a békéért a háborus uszitók ellen.*

Az ünnepi hangulatban lefolyt diszülés után a csehszlovák küldöttség tagjai hosszasan elbeszélgettek akadémikusainkkal.

Bevezetik egyes ügyekben az állami döntőbiráskodást

A Hivatalos Közlöny junius 15-i számában megjelent a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának az állami döntőbiráskodás bevezetéséről szóló rendelettörvénye. A rendelettörvény értelmében, az állami szervek és intézmények, valamint *az állami gazdasági egységek és vállalatok közötti vagyonjogi vitás kérdéseket és felmerült ellentéteket állami döntőbiráskodással rendezik.*

Az állami döntőbiráskodás célja megerősiteni a szocialista tervszerüsités fegyelmét, a helyes ügykezelést, továbbá az állami intézmények és állami gazdasági vállalatok között létrejött szerződések tiszteletben tartását. Állami döntőbiráskodással intézik el az állami intézmények és vállalatok között szóban vagy irásban megkötött szerződések körül vagy a miniszteri rendeletek és az Állami Tervvel kapcsolatban kiadott intézkedések folytán felmerült vitás ügyeket. A vitás ügyek elintézésére a miniszterelnökség, valamint a megyei végrehajtóbizottságok mellett döntőbirák müködnek, akiket a minisztertanács nevez ki. A biróság előtt folyamatban levő ilyen peres ügyeket hivatalból megszüntetik és azokat a rendeletörvény értelmében állami döntőbiráskodásnak vetik alá.

Ingyenes orvosi kezelésben részesülnek az üdülő dolgozók

A Hivatalos Közlöny szerdai számában megjelent közegészségügyi miniszteri rendelet értelmében, a közegészségügyi minisztérium szanatóriumai *elsősorban azoknak a dolgozóknak állanak ingyenesen rendelkezésére, akiket a minisztérium szanatóriumaiba gyógykezeltetésre utaltak be.*

A gyógykezeltetési költségekből 75 százalékos kedvezményben részesülnek azok a dolgozók, akiket az Országos Szakszervezeti Tanács küldött pihenésre. Ugyanilyen engedményt kapnak a saját költségükön nyaraló tanoncok, diákok és egyetemi hallgatók, valamint szegénységi bizonyitvánnyal rendelkező személyek. *A gyógykezeltetési dijakból 25 százalék kedvezményt kapnak a saját költségükön nyaraló többi dolgozók és családtagjaik, valamint a nyugdijasok és családtagjaik.*

A miniszteri rendelet az országos jellegü gyógyfürdők: Herkulesfürdő, Dorna-Vatra, Slanicul-Moldovei, Borszék, Buziás, Victoria, Tusnád, Szováta, Vizakna, Govora, Calimanesti, Olanesti, Bázna, Eforia és Techirghiol részére orvosi dijszabást állapit meg.

A TERV HIREI:

MAROSVÁSÁRHELY

A RATA marosvásárhelyi tartományi igazgatóságához tartozó munkások és technikusok rendkivüli gyülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a felszabadulás napja, „Augusztus 23" tiszteletére julius hó 1-től versenyre hivják ki Népköztársaságunk összes RATA-üzemeinek munkásait és technikusait. A verseny célja az Állami Terv előirányzatainak tulteljesitése.

❋

BRASSÓ

A brassói CFR fütőház mozdonyvezetői és fütői a bacaui CFR fütőház dolgozóival folytatott szocialista munkaversenyek során május hónapban jelentős eredményeket értek el a tüzelőanyagmegtakaritás terén. A megtakaritás 1146 tonna kőszenet tesz ki.

A brassói vasutasok közül Negrila Alexandru mozdonyvezető és Pera Ioan fütő érték el a legszebb eredményt, akik 6160 kilométeres teljesitmény után, egyetlen komoly javitást sem eszköltek mozdonyukon. 95 tonna szenet takaritottak meg, ami az előirányzott tüzelőanyagmennyiség 44 százalékos megtakaritását jelenti.

❋

NAGYSZEBEN

A „Balanta" mérleggyár dolgozói május havában 31 százalékkal haladták tul az előirányzatot. Az üzemben eddig csak 67 dolgozó vett részt a szocialista munkaversenyeken, junius 7-től azonban az üzem összes dolgozói bekapcsolódtak a versenyekbe.

Az üzem működését nagyban elősegiti a Resicáról rendelt 2 darab 100 tonnás mérleg elkészitéséhez szükséges anyag megérkezése. Jelenleg 260 darab 2000 kilós toló-suly-mérleg elkészitésén dolgoznak az üzemben.

❋

BUKAREST

A termelés minőségi emelése az Állami Terv teljesitésének és tulszárnyalásának harcában egyik főfeladat.

A fővárosi *„Elena Pavel"* textilüzemben nemrégiben selejtáruból kiállitást rendeztek. A kiállitáson bemutatták a figyelmetlenség, a gondatlanság vagy a közömbösség következtében selejtté vált anyagokat. Minden egyes selejt-darabon ott diszelgett azoknak a munkásoknak a neve, akik a selejtet készitették.

A kiállitáson szerepelt *Rusin* Emilia, *Vlad* Georgeta és mások munkája, akik az orsózásnál nem jártak el megfelelő körültekintéssel és gondossággal és ezért naponta mintegy 100 gram fonal ment kárba. Az orsózó két munkásnője a gondatlanságukból okozott selejtet el akarták dobni a szemétre. *Bucsa* Aneta szövőnő pedig munkaidő alatt szövőgépét elhagyta és „látogatóba" ment más munkatermekbe. Igy aztán sok selejtanyagot készitett.

A selejtanyagok kiállitása eredményre vezetett, mert azok a munkások, akik lemaradtak a minőségi termelésben, ma már naponta 20—30 grammal csökkentették a selejtárut. Igy aztán az „Elena Pavel" textilüzem minőségi termelése érezhetően megjavult.

AZ ASZKÉTAHIRBEN ÁLLÓ MÁRTON ÁRON

a csikszentdomokosi katolikusok tiltakozása ellenére

a kánonjogot megsértő kéjenc plébános pártjára állt

Biblioteca Central University Library Cluj

Vannak ma is emberek, még főpapi palástban is, akik kétarcu életet élnek és akik azt a látszatot szeretnék kelteni, hogy életük a nagy tömegek érdekeit szolgálja, de ugyanakkor tetteik azt bizonyitják, hogy ha az ő vagy azoknak érdeke, akiknek zsoldjában állanak, azt kivánja, minden gondolkodás nélkül készek népellenes cselekedetekre.

Még 1939-ben történt, Csikszentdomokoson, ahová egy haladó szellemü fiatal papot, Bartalis Tamást helyeztek kispapnak az egyházi hatóságok. A fiatal pap hosszabb időt töltött a Bányavidéken és mint érző szivü ember, aki valóban komolyan vette a vallás törvényeit, szoros kapcsolatban állott a bányák dolgozóival. Nem a gazdagokat, hanem a szegényeket, az elnyomott dolgozókat szolgálta és velük együtt harcolt azok felemelkedéséért.

Bartalis Tamás, Csikszentdomokos fiatal papja uj állomáshelyén is a népért akart dolgozni és látva a falu kulturális elmaradottságát, munkához fogott. Megszervezte a falu dolgozóiból a község népi szinjátszó csoportját és az énekkart, hogy ezzel is felelevenitse az elhanyagolt népi kulturát. Ez a munka, mely a dolgozó szegény nép felvilágosodását szolgálta, sehogy sem tetszett a falu nagygazdáinak, mert azt hangoztatták, hogy a fiatal pap a kulturelőadásaival elvonja cselédeiket a munkától. Egyszóval ezek attól féltek, hogy béreseik valamivel kevesebbet fognak nekik robotolni. A nagygazdák a velük egykövet fujó Boga József plébánossal együtt összefogtak a kispap ellen. A plébános, akiért egyáltalán nem rajongott a dolgozó nép, feljelentette fiatal papját a püspöknél, hogy az kommunista és a gazdagok ellen lázitja a falu rongyosait.

Nagy bün volt ez a vád még akkoriban, kiváltképpen egyházi embernél. Márton Áron püspök maga szállt ki a faluba, hogy az ügyet a helyszinen vizsgálja ki. Különös vizsgálat volt ez, mert mindjárt az elején az derült ki, hogy a megvádolt kispap kulturális munkán kivül mást nem tett, viszont a vádaskodó plébános összes piszkos ügyei napvilágra kerültek, többek között az is, hogy a legzüllöttebb, erkölcstelen életet él.

Kiderült, hogy a kéjsóvár pap még az egyház kánon-jogát is kijátszotta és annak azt a rendelkezését, hogy a plébánosok negyven évesnél fiatalabb gazdasszonyt nem tarthatnak, ugy magyarázta, hogy ő két huszéves menyecskét tartott gazdasszonyi minőségben a papilakban.

— Ketten mégis csak negyven évesek — mondogatta sunyi mosollyal a kéjenc plébános, amikor a menyecskék ügyét szemére hányták.

A püspök a népért dolgozó fiatal papot elhelyezte a községből. Mikor ezt Csikszentdomokos dolgozó népe megtudta, felháborodott és küldöttséggel kereste fel a püspököt, tiltakozva a fiatal pap elhelyezése ellen. De hiába lázadt a nép a püspöki önkény ellen, mert Márton Áron nem változtatta meg elhatározását.

— Olyan vagyok, mint a fenyő — mondotta a püspök az eléje járuló székelyeknek —, török, de nem hajlok.

A felháborodott nép elől a püspöknek a hajnali órákban kellett elhagynia a falut.

Az egyházi kánonjogot megcsufoló, erkölcstelen életü plébános, Boga József azonban minden bántódás nélkül helyén maradt két huszéves gazdasszonyával együtt, mindaddig, amig az idők változása során nem szelelt át a határon, a számára kellemesebb nyugati klimát választva állandó tartózkodási helyéül. A népért dolgozó kispapnak azonban mennie kellett.

A fenti eset is azt bizonyitja, hogy az aszkéta hirü Márton Áron püspök szemethunyt az egész falut megbotránkoztató, erkölcstelen pap élete felett és inkább hitt egy kéjenc besugásának, mint a népért dolgozni akaró fiatal papnak. Márton püspök döntésével elitélte azt a munkát, amely az elmaradt falusi nép kulturális emelkedését szolgálta és könnyen napirendre tért a kéjelgő plébános ügye felett, mintegy feloldozva a kánonjog hitvány megszegőjét.

Minek füzünk még ehhez magyarázatot, amikor mindenkiért legjobban a tettei beszélnek, még akkor is, ha véletlenül Márton Áron püspöknek is hivják az illetőt?

TÓTH KÁLMÁN

Rendezik a nyugdij-kérdést II.

Hová kell benyujtani a nyugdij-kérést?

KOLOZSVÁR — A munka- és népjóléti ügyi minisztérium — mint lapunk 137. számában jelentettük — 1949 május 23-án kelt 16.241. számu rendelete értelmében, *nyugdijügyekben a megyei ideiglenes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályai illetékesek mindaddig, amig a városi és járási ideiglenes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályai megkezdik működésüket.* Előző cikkünkben részletesen ismertettük a munka- és népjóléti ügyosztályok hatáskörébe tartozó ügyeket, az alábbiakban pedig közöljük azokat a feladatokat, amelyeket nyugdijügyekben sürgősen el kell intézniök:

Az ügyosztályok sürgős tennivalói

1. Felfektetik mindazoknak az ügyesomóját, akik a Hivatalos Lap 1949. január 1-i 1. számában megjelent, az Állami Társadalombiztositás megszervezéséről szóló 10. számu törvény értelmében nyugdijaztatásukat kérik.

2. Tájékoztatják és az illetékes hatósághoz utasitják azokat a jelenlegi nyugdijasokat, akik nincsenek megelégedve a nyugdij átszámitásával és *az átszámitás helyesbitését kérik.*

3. Temetési segélyt utalnak ki a nyugdijasoknak vagy hátramaradottjaiknak.

4. A munkaképtelenség megállapitására orvosi bizottságokat létesitenek és megszervezik ezeknek a munkáját.

Az Állami Társadalombiztositás megszervezéséről szóló törvény végrehajtási utasitása eddig még nem készült el, de előkészületben van, a nyugdijak átszámitására vonatkozólag pedig még eddig semmiféle szabály vagy rendelkezés nincs, ezért *a nyugdijügyek érdemi elintézését a munka- és népjóléti ügyosztályok a fenti számu miniszteri rendeletnek megfelelően végzik.* Ezt a rendeletet a következőkben részletesen ismertetjük, hogy igy nyugdijas olvasóinknak módjukban álljon megtudni mindazt, amit ügyükben jelenleg tenniök kell.

Megjegyezni kivánjuk azonban, hogy ezek *az általunk ismertetett rendelkezések csak ideiglenes jellegüek.* Az Állami Társadalombiztositás megszervezéséről szóló törvény végrehajtási utasitása majd részletesen szabályozza a nyugdijügyekben követendő eljárást és a járási és városi ideiglenes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályainak megalakulása után — ami rövidesen megtörténik — minisztérium majd részletes utasitásokat küld az ügyosztályoknak.

Hová kell benyujtani a nyugdij iránti kérést?

A munka- és népjóléti ügyi minisztérium rendelete értelmében az összes nyugdij iránti kéréseket a Hivatalos Lap 1949 január 1-i 1. számában megjelent, az Állami Társadalombiztositás megszervezéséről szóló 10. számu törvény rendelkezései értelmében intézik el. Ezért, az állami vállalatok és intézmények, valamint az egyéb tevékenységi ágakban müködött alkalmazottak (állami birtokok, gép- és traktorállomások, szövetkezetek, magánvállalatok stb. alkalmazottai) akár közvetlenül a munkaadó vállalatuk vagy intézményük utján, akár közvetlenül a munka- és népjóléti ügyosztályhoz benyujtott kéréssel kérhetik nyugdijaztatásukat.

A vállalat vagy intézmény a benyujtott kérést összes mellékleteivel együtt köteles felterjeszteni a vállalat vagy intézmény fekvése szerint illetékes megyei ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztályához, amely abban az esetben, ha a kérést és a csatolt szükséges okmányokat rendben találja, megküldi a munka- és népjóléti ügyi minisztérium nyugdijigazgatóságának további intézkedés végett. Amennyiben a kérés és mellékletei kiegészitésre szorulnak, hiánypótlásra visszaadják a kérelmezőnek.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó R. T.
Szerkesztőség: Szabadság-tér
Telefon: ..5-35
Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31
Telefon: 19-11

Hírek

VILÁGOSSÁG

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt

Postatakarékpénztári csekkszámla: 40.625

Időjárás:

A hűvös tengeri légtömegek beáramlása a szárazföldre tovább tart, de lassan gyengül, mert az Angliát borító légnyomásmaximum kelet felé terjeszkedik, csendesebb, nyugodtabb időjárást okozva Nyugat-Európában. Az óceánon heves viharciklon jelent meg és közeledik a nyugati partok felé.

Erdélyben csütörtökön újból erős felhőzet vonult át és csaknem minden felé esőt okozott. A hőmérséklet csökkent, Kolozsváron délben 17 fok, este 10 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 764 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DÉLIG: Mérsékelt, időnként élénkebb északnyugati szél, változó felhőzet, több felé eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet fokozatosan emelkedik, éjszaka erős lehűlés.

Vasárnapra javulásra van kilátás.

ELKÉSZÜLT A HÁBORU alatt teljesen szétzüllött érmihályfalvi nyári fürdő. Ma már bővizű medence, kényelmes kabinok és jól berendezett kantin várja az üdülő és fürdőző dolgozókat.

A NYÁRI MEZEI MUNKÁLATOKRA való tekintettel a kulturotthonok részére közvetített rádióadások időpontja megváltozott. Június 4-től minden kedden 7.30 és 20 órakor közvetít műsort a rádió.

EGÉSZSÉGÜGYI KISEGÍTŐ SZEMÉLYZETKÉPZŐ tanfolyamot indított a Vörös Kereszt resicai fiókja. A tanfolyamnak 45 hallgatója van, akiket sikeres vizsga letétele után az egészségügyi minisztérium helyez el.

VASÁRNAP TARTJÁK MEG a temesvári „Szabad Szó" második sajtólevelezői értekezletét. Az értekezleten 26 sajtólevelező és a „Szabad Szó" munkatársai beszélik meg a sajtólevelezők munkásságának elméleti és gyakorlati kérdéseit.

Az érmelléki cseresznye diadala

Gazdáink közül sokan nem tudták megérteni, hogy miért kell a gyümölcsfa védelmi intézkedéseket olyan sürgősen végrehajtani. Így volt ez az Érmelléken is, és csak most kezdik észrevenni, hogy az eddig mindenképpen elhanyagolt érmelléki vidéket az Állami Terv bekapcsolta az ország gazdasági vérkeringésébe.

A tervszerű munka eredményeképpen megdőlt az a rosszindulatu régebbi állítás, hogy az Érmellék talaja nem alkalmas a gyümölcs- és szőlőtermelésre. Ma már a tények beszélnek, mert a végzett kisérletek is igazolták, hogy az érmelléki gyümölcsösök cseresznyéje az ország első helyén áll. C-vitamin tartalma 6—10 százalék, sőt cukortartalma is igen magas, 16 és fél százalék.

A tervszerű munka és szakembereink éleslátása tette lehetővé azt, hogy ma már nemcsak Brassó, Kolozsvár, és a többi városaink piacain és munkásétkezdéi asztalain keresett cikk az Érmellék ropogós cseresznyéje, hanem már a külföldi piacon is tért hódított a mi cseresznyénk.

Ez a tény kimondhatatlan bizalmat öntött az érmelléki gyümölcstermelőkbe, akik örömmel látják, hogy Bihardiószeg állomásáról a fehérre festett, jéggel hűtött vasuti kocsikban milyen nagy tételekben szállítják az érmelléki ropogós cseresznyét külföldre. Elégtétel ez a termelőknek, mert látják, hogy munkájuk milyen szép eredményt hozott és ösztönzést nyujt számukra, hogy a jövőben még sokkal többet és még jobb minőségü gyümölcsöt termelve, minél nagyobb mértékben járuljanak hozzá munkájukkal az ország boldogulásához, az Állami Terv sikeréhez.

BONIS LÁSZLÓ levelező.

ÜZEMI SZABÓMŰHELY LÉTESÜLT Felsőbányán a bányákban és a flotációban dolgozó munkások részére. A műhely mindenféle férfiszabó munkát kedvezményes áron készít a dolgozóknak.

A NAPOKBAN ÉRT VÉGET a csehszlovák és lengyel textilipar között folytatott jelképes verseny első szakasza. A féléves versenyszakasz győztese a Myslakowicei „Orel" gyár munkássága. Nem sokkal maradt mögötte a tratnovi csehszlovák „Texlen" gyár.

A Világosság kiadóhivatal felkéri az előfizető testvéreket, hogy a kiadóhivatal által megküldött csekklapon rendezzék a hátralékos, valamint a juniusi előfizetési díjaikat.

TIZENHÉT SZABOTÁLÓ NAGYGAZDÁT leplezett le a szebenmegyei mezőgazdasági munkások szakszervezete. A kulákok megtagadták a mezőgazdasági alkalmazottaik bérének kifizetését. A szakszervezet közbelépésére minden egyes mezőgazdasági alkalmazott megkapta munkája ellenértékét.

ÜNNEPÉLYESEN MEGNYITOTTÁK az érmihályfalvai napközi otthont. A gyermekeket gondos felügyelet alatt tartják és bőséges ellátásban részesitik.

Szolgálatos gyógyszertárak

JUNIUS 17-ÉN, PÉNTEKEN: Az 1. számu állami gyógyszertár (volt dr. Goina) Szabadság-tér 34. a 3. számu állami gyógyszertár (volt Hygea) Mihai Viteazul-tér 32., a 7. számu állami gyógyszertár (volt Pasteur) Trefort-utca 18., a 8. számu állami gyógyszertár (volt Victoria) Horea-ut 47. és a 12. számu állami gyógyszertár (volt Kigyó) Budai Nagy Antal-utca 55. szám alatt.

EGYÜTT NYARALNAK AZ ÍRÓK és munkások az ország több hegyvidéki és tengerparti üdülőhelyén. A munkások pihenőotthonaiban helyeket tartanak fenn az íróknak. Az első írócsoport a hónap elején indul el üdülőre, a második junius 15-én hagyta el a fővárost.

NYOLCSZÁZEZER LEJ ÉRTÉKŰ önkéntes munkát végeztek a szebenmegyei Kereszténysziget község dolgozói. 1400 dolgozó 11.400 önkéntes munkaórával kiásott és rendbehozott 700 méter patakmedert. Ezenkívül 1200 munkaórával 25 méteres uj hidat épitettek.

BÜROKRATIKUSAN VÉGEZTE az erdőmunkások fizetésének folyósitását a soborsini Ipeil iroda. A munkások hosszu utat kellett megtegyenek fizetésük felvételéért. Az ideiglenes bizottság intézkedése nyomán az Ipeil már az elmult héten a helyszinre vitte ki az erdőmunkások bérét.

TÖBB FONTOS UTVONAL RENDBEHOZÁSÁRA hozott határozatot a lugosi ideiglenes bizottság. A munkálatok elvégzésénél a dolgozók nagyarányu önkéntes munkát vállaltak.

FELFEGYVERZETT TERRORBANDA TÁMADTA MEG a demokratikus szervezetek székházát a finnországi Salo helységben. A banda tagjai meg akarták akadályozni a demokratikus szervezetek gyülését.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Világosság Sport

Vasárnap rendezik meg a kerületi tőrvivó-bajnokságokat

KOLOZSVÁR. — Junius 19-én, vasárnap reggel 9 órai kezdettel, a 2. számu magyar fiuliceum (volt református kollégium) Farkas-utca 16. szám alatti tornatermében rendezik a kerületi tőrvivóbajnokságokat. A versenyen a KESE és a Dermata legjobb vivói indulnak. Nagy küzdelemre van kilátás, mert az első hat helyezett résztvesz az országos tőrvivóbajnokságokon, melyet julius hónapban, valószinüleg Bukarestben rendeznek meg.

Az uszókerület felhivása

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári uszókerület összeállitotta válogatott keretét, mely a következő:

FÉRFIAK: Uleu, Vargulici, Branzas, Porsche, Filip, Müller, Fiman, Mager Maxim (KESE), Gherman, Jordáky Béla, Sarkady, Markus, Aranyossy, Sántha, Mózes (Vasas), László (Vizmüvek), Páll, Néb, Lőrincz (Dermata).

NŐK: Orosz Kató, Hirsch Amália, Cucu Lucia, Pacuraru, Muresan Delia (KESE), Darvas, Weinrich (Vasas), Soós, Chira Doina (Vizmüvek), Marosán Ági (Dermata), Benedek (Grafika).

VIZILABDA KERET: Deák, Guráth, Kovács dr., Russei, Gál, Bogdán, Bara, Uleu, Ardeleanu, Filip, Andrássy (KESE), Kelemen, Szilassy, Krisán, Jordáky, Radu, Bázsa, Aranyossy, Sarkady (Vasas), Páll, Szakács (Dermata).

Az uszókerület felhivja a fenti uszók és vizilabdázók figyelmét hogy felfüggesztés terhe mellett, jelenjenek meg junius 19-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a városi partfürdőben sorrakerülő válogatóverse-

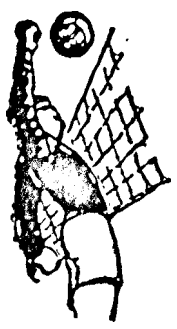

Tomboló sikere volt a magyar válogatott női tornászcsapat kolozsvári bemutatójának

KOLOZSVÁR. Az Állami Magyar Szinházat zsufolásig töltötte meg tegnap este, a magyar női tornászok bemutatójára kiváncsi közönség. — Óriási tapsvihar közepette nyilott szét a függöny, ahol a magyar lányok feszes vigyázzállásban üdvözöltték a közönséget.

A két baráti nemzet himnuszának és a kölcsönös üdvözlő beszédek elhangzása után megkezdte bemutatóját a magyar olimpiai csapat.

Elsőnek az olimpiai müsorukban szerepelt szabadgyakorlatot mutatta be az együttes, majd a különböző szertornák, szabad-, valamint talajgyakorlatok következtek A közönség minden egyes számot tomboló tapssal fogadott. Megcsodálta azt a könnyedséget, mellyel a magyar lányok a legnehezebb gyakorlatokat is végrehajtották.

Szünetben a Herbák János Müvek zenekara szórakoztatta a közönséget, majd szünet után a Herbák János és a Vasas balettkara mutatott be nagy tetszéssel fogadott táncszámot. A magyar csapat további gyakorlatai közben a Herbák-müvek tánccsoportja kozáktáncot adott elő

A magyar női tornászválogatott a müsor befejezéseképpen olyan csodálatos számokat mutatott be, amely tomboló lelkesedést váltott ki a nézőseregből. Lélegzetvisszafojtva figyelték a müsort és nem akarták leengedni a szinpadról vendégeinket.

A magyar lányok pompás gyakorlatait, a csapat együttes munkáját és a lányok egyéni gyakorlatait nem bírálat, hanem a legnagyobbfoku dicséret illeti. A gyakorlatok mintaszerü, remek végrehajtásában egymást multák felül. Keleti Ágnes, Kövi Mária, Fehér Anna, Vásárhelyi Edit, Nagy Margit, Kárpáti Irén, Tass Olga, Balázs Erzsébet és Vörös Adrienne mind-mind a világ legjobb tornászai közé tartoznak.

Vendégeink, a felejthetetlen emlékü bemutató után társasvacsorán vettek részt, ahol a kolozsvári tornakerület átnyujtotta nekik emlékplaketjét.

Világhirnévnek örvendő vendégeink a mai napot még Kolozsváron töltik, ahonnan este utaznak tovább a magyar fővárosba.

Ezuton köszönjük meg a magyar csapatnak Kolozsvár sportszerető közönségének nevében a várakozást felülmuló, gyönyörü tornabemutatót. Mindig szivesen látott vendégei lesznek Erdély fővárosának.

Kapásból:

RATA—DINAMO 2:2 (1:2). Marosvásárhelyen játszották le az elmaradt NB I-es labdarugómérkőzést, melyet 3500 néző tekintett meg. A mérkőzésen mindkét részről egy-egy öngól esett. A RATA góljait Kovács, Novac (öngól), a Dinamo góljait Farkas és Benyovszky (öngól) szerezte.

A RNK VÁLOGATOTT ATLÉTACSAPATA ma indul repülőgépen Prágába. Junius 18-án és 19-én Moravska Ostrava-ban mérkőznek meg Csehszlovákia csapatával. A román csapat szereplését mind a hazai, mind a cseh sportkörök nagy érdeklődéssel várják.

A RNK—LENGYELORSZÁG válogatott teniszmérkőzés ma délután kezdődik Bukarestben. A RNK szineit Gogu Viziru, Caralulis, Schmidt, Stanescu Éva és Wertheimné képviselik. A lengyelek legutóbb csak 5:4 arányu vereséget szenvedtek a legerősebb magyar csapattól és igy igen nagy küzdelemre van kilátás.

Ne csak az atléták olvassák!

KOLOZSVÁR. — Junius 18-án és 19-én, szombaton és vasárnap, a „Victor Babes" stadionban rendezik meg a kerületi atlétikai női és férfi bajnokságokat. A verseny müsora a következő:

SZOMBAT DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR: 110 m. gátfutás, 80 m. női gátfutás, 100 m. női és férfi sikfutás, rudugrás, 800 m. férfi és női sikfutás, női és férfi távolugrás, férfi gerelyvetés, 5000 m. sikfutás, női sulydobás, kalapácsvetés, 4x400 m. váltófutás.

VASÁRNAP REGGEL 8 ÓRAKOR: 400 m. gátfutás, 200 m. női és férfi sikfutás, 1500 m. sikfutás, sulydobás, 400 m. sikfutás, női és férfi magasugrás, női és férfi diszkoszvetés, női gerelyvetés, 10.000 m. sikfutás. 4x100 m. női és férfi váltófutás

Az NB I. állása

1.	ICO	21	14	3	4	51:31	31
2.	CFR B.	22	13	3	6	56:26	29
3.	CFR T.	22	12	4	6	43:23	28
4.	Jiul	22	9	6	7	35:36	24
5.	Petrolul	22	9	5	8	37:33	23
6.	Hadsereg	22	8	7	7	46:46	23
7.	Dinamo	22	9	5	8	46:44	23
8.	RATA	22	9	4	9	35:37	22
9.	TESE	22	10	2	10	44:39	22
10.	CFR K.	22	9	3	10	33:49	21
11.	ITA	22	6	9	7	33:29	21
12.	KESE	22	7	4	11	29:39	18
13.	Gázmetán	22	3	5	14	27:53	11
14.	Metaloch.	21	4	2	15	34:67	10

VÉLEMÉNYÜNK

Ismertető cikket olvastunk a hires szovjet sportegyesület, a CDKA életéből. Érdekes volt olvasni ebből a cikkből, hogy a szovjet sportban mennyire egész embereket nevelnek. Alkalmat adnak a sportolóknak arra, hogy másirányu érdeklődésüket is kielégithessék. A világhires labdarugó csapat tagjai rendszeres politikai oktatásban is részesülnek, ezt legalább olyan fontosnak tekintik, mint a labdakezelés gyakorlását. A haladás tudománya ugyanis a sportban is előreviszi a fejlődést. Aki politikailag megérti, hogy nincs megállás és mindig a tökéletesebb felé kell törekedni, az ezt a gondolatot a sportban is fel tudja használni. Nálunk is indultak különféle szemináriumok, több-kevesebb sikerrel. Mind erőteljesebben kell tudatositani a sportoló tömegekben, hogy aki megérti a haladás tudományát, a munkásosztály tudományos tanát, az mint sportember a sport terén is fejlődik.

250 féle árufajtával látták el a falusi szövetkezeteket a Szovjetunióban

A Szovjetunió fogyasztási szövetkezeteinek központja számos intézkedést léptetett élebe a falusi kereskedelem megjavitására. Jelentősen fokozták az összes falusi üzletek áruellátását. Ugyanakkor az üzleteket áruval kiszolgáló elosztó központok áruraktárait nagy áruválasztékkal bővitették.

Ujabb árucikkeket állapitottak meg, amelyeket a falusi fogyasztási szövetkezeteknek kötelezően át kell venniök, hogy ezzel biztosithassák az üzletek áruválasztékát. *A körzeti áruháznak (szövetkezeti üzletnek) legkevesebb 250 árufajtával kell rendelkeznie. Ezek közül elsősorban nem hiányozhatnak a készruha cikkek, alsóruhák, gyapju és gyapot szöttesek és szövetek, kalapok, kötszövött áru, lábbeli, illatszercikkek, háztartási cikkek, lószerszámok, stb.* A kisebb falusi üzleteknek 170 különböző cikket kell állandóan raktáron tartaniok.

A válaszuti kenderfeldolgozó üzemben: a második csoport az élre tör

VÁLASZUT. — *(Levelezőnk irja.)* Még egy éve sincs annak, hogy az állami kenderfeldolgozó üzem meginditotta a rendszeres munkát. Az elmult év őszén az üzem három áztató medencével, 6 tilolóval és egy 24 hengeres törővel indult. Télen a munka szünetelt és ujra csak a tavasszal kezdődött meg. Május elsejének tiszteletére az üzem személyzete önkéntes munkával két áztatómedencét töltött meg mintegy 20 ezer kiló kenderszalma űrtartalommal. Tulajdonképpen ez az önkéntes munka inditotta el a termelést. Ezzel egyidejüleg megkezdődött a tilolás is.

Válaszut községben eddig ipari üzem nem volt és igy most a kenderfeldolgozó üzem munkásainak vált a feladatává szorosabbá füzni a mezőgazdasági munkás és a gyári munkás közötti kapcsolatot. — Az üzem hat tilolója egymással szocialista versenyben van és miután két munkamenetben dolgozunk, a két csoport is versenybe áll egymással. Az elmult hónapban az első csoport tört az élre 80 százalékos tultermeléssel, de a verseny buzditó hatása magával ragadta a második csoportot és már ennek a hónapnak első napjaiban elért termelés a második csoport javára billentette a mérleget; ha ezt a munkaütemet megtartják, akkor ők törnek előre.

Élénk szakszervezeti élet folyik a válaszuti kenderfeldogozó üzemben. A hetenként megtartott szakszervezeti gyülés iránt nagy az érdeklődés. Hasonlóan szivesen vesznek részt az üzem dolgozói a politikai felvilágositó előadásokon is. Az üzem élete példát mutat a falu dolgozói számára, akik állandó érintkezésben vannak az üzem dolgozóival és szivesen veszik az azok részéről kifejtett politikai felvilágositó munkát.

GYÖNGYÖSI GYULA

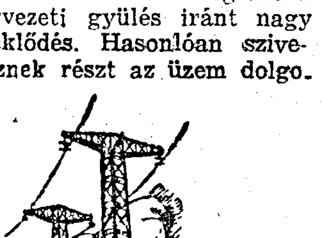

Mákófalván nincs már analfabéta

MÁKÓFALVA. — (Levelezőnk irja.) A község dolgozói felismerték a nyári mezőgazdasági munkálatok idejében való elvégzésének nagy fontosságát és már a második kapálás vége felé járnak. A kapás növényeket a szükséghez képest háromszor vagy négyszer is megkapálják, hogy igy minél jobb terméseredményeket biztositsanak.

Mákófalva kulturális téren is komolyan veszi a haladást és a község dolgozói minden vasárnap délután müsoros előadásokat tartanak, amelybe lelkesen belekapcsolódott a falu apraja-nagyja. Komoly eredménye a mákófalvi tanitó munkájának az, hogy teljes mértékben sikerült felszámolni a mult rendszereinek egyik mulasztását és ma már a községben egyetlen analfabéta sincsen. Valamennyi írástudatlan megtanult irni és olvasni.

Az elért eredmények ellenére is Mákófalva dolgozói jól tudják, hogy vannak még a munkában hiányosságok és a szervezeti élet terén is fokozni kell az éberséget, hogy igazi osztályharcos szellemben kiküszöböljék mindazokat a dolgozó néptől idegen befolyásokat, amelyek a demokratikus fejlődést lassitani szeretnék.

BOTH ISTVÁN

Hozzuk rendbe a magtárakat!

Az aratásra már idejekorán fel kell készülnünk és ehhez nem elég csak jól megfenni a kaszát és üzemképessé tenni a cséplőgépeket, hanem rendbe kell hozni magtárunkat is, ahol a termést fogjuk elhelyezni.

Azokban a magtárakban, ahol el van szaporodva a gabonazsizsik, tanácsos klórmésszel meszelni. Ezt ugy végezzük el, hogy a meszelés alatt az ablakokat jól bezárjuk és az ajtóréseket és az ablak széleit is agyaggal betapasztjuk. A klórmészoldatot ugy készitjük, hogy 100 liter vizben feloldunk 30 kiló klórmeszet. A meszelés közönséges meszelővel történik, de miután a klórmészből fejlődő gázak az egészségre ártalmasak, szükséges munka közben gázálarcot viselni.

Ha nincsen klórmeszünk, akkor a közönséges mész is jó, de ennek a hatása nem olyan biztos és nem pusztitja el olyan mértékben a gabonára ártalmas férgeket, mint a klórmész.

A MNSZ-BE BEFURAKODOTT veszedelmes reakcióst lepleztek le és zártak ki a szervezetből Bonchidán

BONCHIDA. — A Magyar Népi Szövetség helyi szervezete reakciós magatartásu aktivistát zárt ki soraiból. A kizárás okának előzményei — amint az a kivizsgálás alkalmával kiderült —, részben visszanyulnak még az elmult fasiszta rendszerbe.

A helyi szervezet volt titkára, *Györffi* Rezső, aki egyben a Comlemn helyi kirendeltségének az igazgatója, még a felszabadulás előtt népellenes magatartást tanusitott a falusi dolgozók iránt. A dolgozó földmüveseket utszéli módon szidalmazta és a dolgozó ifjakat pedig rágalmazó jelzőkkel illette. Viszont mindenkitől megkövetelte, hogy őt „urnak" szólitsák.

Györffi Rezső a felszabadulást megelőző években aljegyző volt a községben. A felszabadulás után egy ideig ebben a minőségben müködött, majd a Comlemn helyi kirendeltségéhez nevezték ki igazgatónak. Mint a Comlemn igazgatója, gyakran visszaélt beosztásával. Legutóbb a telep éjjeli őrét, *Kabos* Bélát utasitotta, hogy vágjon fel nagyobb mennyiségü tüzifát. A munka után járó pénzt nem fizette ugyan ki, de a munka ellenértékét viszont nem felejtette el felszámitani a Comlemnnek. Egyébként a fa értékesitésénél protekciós rendszert vezetett be: azoknak juttatott hamarább fát, akik külön megfizették ezért.

Mint magánember is közundornak örvendett. Szószátyár viselkedésével belegázolt két munkásasszony becsületébe, s mikor felelősségre vonták, aljasul tagadott.

A helyi szervezet intézőbizottsága leleplezte és fejére olvasta minden bünét. *Györffi* Rezső mindent tagadott. Az elmult vasárnapi taggyülésen a dolgozók egyhangulag kérték kizárást a Magyar Népi Szövetség szervezetéből. A szervezet döntött: *Györffi* Rezsőt a tagok sorából törölte.

Kizárása ellenére tovább folytatja népellenes mesterkedését. Uton-utszélen izgat a Magyar Népi Szövetség szervezete és vezetői ellen. A dolgozók azonban éberen őrködnek és minden ilyenirányu tevékenységét megakadályozzák a levitézlett titkárnak.

A FALUNAK OLVASNIA KELL!

Ma már a falvak dolgozó népe előtt is egyre világosabbá válik, hogy a szellemi elmaradottság elüzésének egyik legkomolyabb eszköze: az olvasás. A világ dolgairól, épülő és épitkező országunk eseményeiről tájékozott dolgozó ember céltudatosabban végzi munkáját és könnyüszerrel elhesegeti a kizsákmányolók ügynökei által tejesztett zagyva rémhireket. A szocializmus épitésének történelmi feladatába csak a tisztánlátó dolgozó tömegek képesek kellő lendülettel bekapcsolódni. A tájékozatlan ember nem lát maga előtt célt, vakon egy helyben topog és nyafka siránkozással várja a sültgalambot. Az épitésre, a haladást gátló népellenes elemek elleni harcra való mozgósitásban a dolgozó tömegek a sajtóban komoly segitőtársat kapnak. Éppen ezért, aki a demokratikus sajtó szerepét és az olvasás fontosságát lebecsüli, tulajdonképpen magát az épitést, a dolgozó nép érdekeit becsüli le.

Bár falvaink dolgozói egyre több sajtóterméket járatnak, mégis jelentékeny hiányosság mutatkozik ezen a téren. Még vannak falvak, ahol a dolgozó földmüvesség nem olvas eleget. A Magyar Népi Szövetség a maga munkaterületén kivánja felszámolni ezt a hiányosságot, akkor, amikor az ittélő magyar dolgozó földmüvesek lapjának, a „Falvak Népé"-nek terjesztését fontos politikai és szervezeti feladatai sorába iktatta. A „Falvak Népe" terjesztése érdekében junius 19-én a MNSz összes helyi szervezetében taggyülések lesznek. Ezeken a taggyüléseken az aktivisták százai dolgozzák majd fel az olvasás szükségességét és irányitják az előfizetések összeirását.

Miként azt már közöltük, a 16 oldalas „Falvak Népe" példányonkénti ára 5 lejre, havi előfizetési dija pedig 20 lejre csökkent. Ezáltal lehetővé válik, hogy a legszegényebb falusi rétegek is megvásárolhassák a mindennapi életükben nélkülözhetetlen hetilapot. A lap kiadóhivatala módot nyujt arra is, hogy a legszegényebb dolgozó földmüvesek közösen fizessenek elő. Ez a kollektiv előfizetés ugy történik, hogy két szomszéd együttesen rendeli meg a „Falvak Népé"-t. Igy a havi előfizetés fejenként csak 10—10 lejbe kerül. A közös előfizetés esetén a lap példánya az egyik héten az egyik előfizető tulajdonában marad, következő héten pedig a másik előfizetőjében. Ilymódon minden magyar dolgozó földmüves család bekapcsolódhatik a „Falvak Népe" olvasótáborába.

A politikailag és szervezetileg rendkivül fontos taggyülések beszervezését, valamint az előfizetők összeirását a Magyar Népi Szövetség megyei és helyi szervezeteinek nem szabad könnyelmüen venniök. A taggyülésekre kijelölt aktivisták ne felejtsék el, hogy a „Falvak Népe" eredményes terjesztésével nem egyszerüen lapterjesztést, hanem eléggé nem értékelhető politikai munkát végeznek. A junius 19-i taggyülések célja nem az, hogy más szervezeti teendők között hangsulytalanul éppen csak megemlitsék a „Falvak Népe" ügyét is. Ennél sokkal többet kell tenniök: a magyar dolgozó földmüvesség széles rétegeit mozgósitaniok kell az olvasásra. A mozgósitás pedig csak akkor lesz sikeres, ha a gyülésekre kimenő aktivisták kellő alapossággal dolgozzák fel a lap terjesztésének kérdéseit és ha feladatukat ugy fogják fel, mint a szocialista épités, a kizsákmányolók elleni harc egyik elhanyagolhatatlan feladatát. l. l.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ellopta a szegények erdejét a dusgazdag feketepataki kulák — egy évet kapott

SZATMÁR. — Több napi tárgyalás után most hirdetett itéletet a szatmári népbiróság, **Buxbaum Pál**, dusgazdag feketepataki korcsmáros és bányatulajdonos szabotázs ügyében. A minden hájjal megkent kulák korcsmáros furfangos módon csapta be a feketepataki szegényparasztokat.

Megtudta, hogy a község két erdő kitermelésére kapott engedélyt azzal, hogy a kitermelt fa a falusi dolgozók között kerüljön szétosztásra. Buxbaum rávette arra a nála alkalmazásban lévő Moldovan Vasilet, aki mint biróhelyettes a falusiak bizalmát birta, hogy őt bizzák meg az erdő kitermelésével. A hirhedt szabotáló kulák aztán több mint 3.000 köbméter fát ellopott a falu dolgozóitól, nem fizette az erdőkitermelésnél dolgozók bérét azzal, hogy azok majd egyék és igyák le munkájuk bérét a korcsmában.

A falusi dolgozók ébersége azonban leleplezte az erdőtolvaj feketepataki korcsmárost és azt büntársával, Moldovan Vasileval együtt a népbiróság elé állitotta. A népbiróság Buxbaum Pált egy évi fogházra, 50.000 lej pénzbüntetésre itélte és kötelezte, hogy a községnek egy millió, az Ipeilnek pedig 250.000 lej kártéritést fizessen. Az itéletkihirdetésnél Buxbaumot letartóztatták. Büntársát, Moldovan Vasilet az enyhitő körülmények figyelembevételével, — miután a kapzsi kulák befolyása alatt állott — csak 10.000 lej pénzbüntetésre itélték.

Csehszlovákia ötéves mezőgazdasági terve

A fasiszták által kirobbantott háboru rengeteg kárt csinált a világnak. A károsodott országok között ott volt Csehszlovákia is. Az ország egyik legfontosabb háboru utáni feladata az volt, hogy minél gyorsabban helyrehozzák az élelmezési hiányokat. Ennek érdekében két éves tervet csináltak, amely a mezőgazdasági szektorra is vonatkozott. Ebben a korszakban megcsinálták az agrárreformot, fokozták a mezőgazdasági termelést és az állati termékek előállitását. A két éves terv megvalósitása alkalmával azonban óriási nehézségek voltak azért, mert a birtokosok szabotálták az agrárreformot és az 1947-es év aszályos volt. Emiatt a mezőgazdasági termelés nemhogy emelkedett volna, hanem esett. Abban az évben Csehszlovákiát a Szovjetunió segitsége huzta ki a csávából.

A kétéves terv a nehézségek ellenére is jó eredményeket hozott s 1949-ben megkezdhették az uj ötéves terv végrehajtását.

Az ötéves terv értelmében fokozzák a fajállat tenyésztést, folytatják a mezőgazdaság gépesitését és villanyositását. A földmüveseknek válogatott vetőmagvakkal, palántákkal, mütrágyával és állati takarmánnyal sietnek segitségére. Halastavakat ásnak, minden módon elősegitik a földmüvesek vizzel való ellátását, különböző mezőgazdasági szövetkezeteket hoznak létre.

A mezőgazdaság fejlesztését a mezőgazdasági munkák mechanizálása, valamint a föld termékenységének fejlesztésével növelik azáltal, hogy sok takarmánynövényt vetnek el. Az ötéves terv végén 22.000 traktor, 110.000 kaszálógép, 25.000 kévéző gép éss 4.000 fejőgép fog müködni. Az ötéves terv folyamán a mezőgazdaság mechanizálása nőni fog és rengeteg traktoristát és traktorista nőt képeznek ki. Intézkednek a szöllő, gyümölcskultura, a főzelék és rizstermesztés érdekében, amelyeket különösen Szlovákiában fognak müvelni. s

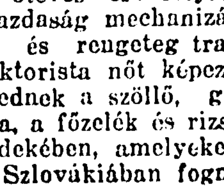

A falu dolgozói kulturális felemelkedéséért, a babonákból eredő rejtélyesség ellen harcol a „Falvak Népe"

Tájékoztató az élelmiszerjegyek kiváltásáról

KOLOZSVÁR — A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya közli, hogy a harmadik évnegyedre szóló élelmiszerjegyek felvételét a következő módon kell eszközölniök a jegyre jogosultaknak.

Azok, akik élelmiszerjegyre jogosultak, kitöltenek egy nyilatkozatot, melyben feltüntetik magukat és jegyre jogosult családtagjaikat. A nyilatkozatot ellenőrzi és lepecsételi az illetékes vállalat, intézmény, vagy az iskola igazgatója. Az egyetemi hallgatók nyilatkozatát az illetékes kar titkársága pecsételi le. A háztartási alkalmazottak, valamint az ingatlanok gondnokai nyilatkozatát az illetékes szakszervezet láttamozza. Vidéki központokban jegyző vagy az ideiglenes bizottság erre jogosult tagja irja alá a jegyre jogosult nyugdijasok nyilatkozatát. A nyugdijasok egyébként kötelesek nyugdijkönyvecskéjükkel igazolni nyugdijjogosultságukat, amely egyben igazolja, hogy az utolsó hónapi nyugdijukat felvették.

Azok a földmüvesek, akik sik területen egy hektárnál több és hegyes területen két hektárnál több szántóföldderel rendelkeznek, nem tarthatnak igényt a cukorjegyre.

A fizetéses alkalmazottak és családtagjaik részére az illetékes vállalat, vagy intézmény veszi fel a jegyeket. Abban az esetben, ha az alkalmazott családjával együtt más megyében, vagy más városban dolgozik mint a munkaadó vállalata vagy intézménye, ugy a munkaadó vállalattól, intézménytől kapja meg a jegyeket. Az egyetemi hallgatók, a középiskolás diákok és a szakmai iskolák tanulói az illetékes egyetemtől, iskoláktól és szakmai iskoláktól veszik fel a jegyeket. A tuberkulótikus betegségekben szenvedők, valamint családtagjaik és a terhes anyák részére csak az ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya adhatja ki a jegyeket.

Az elveszett jegyek helyett más jegyet csak abban az esetben ad ki a kereskedelmi ügyosztály, ha a jegyet ellopták, vagy tüzvész alkalmával semmisült meg és azt a jegy tulajdonosa igazolja. Abban az esetben, ha az évnegyed alatt a fizetéses alkalmazott olyan beosztást kap, mely más tipusu élelmiszerjegyre jogosit, azt csak a következő évnegyed elején cserélik ki.

Julius 1-ig lehet felvenni az uj élelmiszerjegyeket

A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya közli az összes állami és magánvállalatokkal, intézményekkel, nyugdijasokkal és IOVR-tagokkal, valamint a háztartási alkalmazottakkal, hogy a harmadik évnegyedre szóló élelmiszerjegyüket az illetékes kiosztó körzetektől azonnal vegyék fel, mert a jegyek kiosztását julius 1-én beszünteti a kereskedelmi ügyosztály.

Mikor lehet láttamoztatni a katonakönyveket?

KOLOZSVÁR. — A helyi katonai bevonulási központ közli, hogy a legénységi állományban levő tartalékosok katonakönyvét junius 20—augusztus 5 között láttamozzák. Jelentkezni kötelesek az 1947—1926 korosztályokhoz tartozó tartalékosok, vagyis azok, akik 1925—1904 közötti években születtek.

Amint korábban is megirtuk, a katonakönyvek láttamozásához szükséges: a katonakönyv és a milicia bejelentő hivatala által kiállitott személyazonossági igazolvány. Akinek nincs katonakönyve, az a birtokában levő katonai irattal köteles jelentkezni. A jelentkező köteles egy kérést benyujtani, amelyhez egy darab fényképet mellékel, hogy uj katonai könyvét megkaphassa.

A katonai bevoulási központ láttamozási bizottsága ugy Kolozsváron, mint a megyében munkaterv szerint végzi el a katonakönyvek láttamozását. A munkaterv szerint a sármási járásban junius 20, 21, 22, a mócsi járásban junius 23, 24, 25, az apahidai járásban junius 25, 27, 28, a borsai járásban junius 30, julius 1, 2, a hidalmási járásban julius 3, 4, 5, az egeresi járásban julius 6, 7, 8, a sorecani bányában julius 9, a bánffyhunyadi járásban julius 10, 11, 12, 13, a kalotai járásban julius 15, 16, 17, a gyalui járásban julius 19, 20, 21 a kolozsvári járásban julius 23 24, Kolozsváron a Herbák János müveknél julius 25, a vasuti főmühelyeknél julius 26, az államvasutak 7. számu kolozsvári tartományi igazgatóságánál julius 27-én és Kolozsváron a többi tartalékosok részére julius 28—augusztus 5-én láttamozák a katonakönyvet.

Azok, akik a fenti határidőn belül katonakönyvük láttamozását elmulasztják, 6 hónapi elzárásra itélik.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Razzia.* Előadások kezdete 5.30, 7.30, 9.30.

MAXIM GORKIJ: *Razzia.* Előadások kezdete 5, 7, 9.

POPULAR MOZGÓ MŰSORA: *A diktátor.* Előadások kezdete: 5, 7, 9-kor.

VÖRÖS CSILLAG: *A költő párbaja.* Előalások 4, 6 és 8 órakor.

UJ IDŐK: *URSS hiradó 11. sz. — Szovjet sport 1/49 sz. — Borevos. — 4 kapu városa.* 2 felv. — *Box.* — *Lóverseny* Technicolor 2 felv.

MUNKÁS: *A boxbajnok.* Előadások 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 3 órától is.

URÁNIA: *Nahimov tengernagy.* Nagyszabásu szovjet tengerészfilm. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés dija 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej.
Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegü apróhirdetés szavanként 8 lej.
Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 20 lej pótdij fizetendő.

ADÁS—VÉTEL

JÓKARBAN levő mély gyermekkocsi eladó. Bolyai-utca 7., ajtó 3. Tkv.

ODOLOS üvegeket veszek minden nagyságban és állapotban. — Drogéria „Smart", Jókai-utca 17. — 3928

SÜRGÖSEN, olcsón eladó diófurniros, 240x47 kombinált könyvszekrény, hálószoba, stb. Értekezhetni Fadrusz János-utca 7. szám alatt, (Óvár), naponta (szombat kivételével) délután 4—8-ig. 3950

WC-kagylót keresek megvételre. Telefon: 28—77. Tkv.

SPORT GYERMEKKOCSI, uj olcsón eladó. Ciura-utca 2. Bejárat a Május 1-utcából. 3983

ELADÓ piros dámentuch-kabát, nem kuli, vadonatuj keresztelőtakaró, négyrészes kosztos-csésze, gyapju fülessapka kesztyüvel, több apró gyermekruha, szép nagy asperagus. Kogalniceanu-utca 7. Emelet, délután 2—4. 3972

GYERMEK SPORTKOCSI, alig használt, olcsón eladó. Béke-utca 3. Óvár. 3979

KONYHABUTOR olcsón eladó. — Molotov-utca 6., asztalosmühely. —

HÁROM plusz egyes rádió eladó. Deportáltak-utja 127. Tkv.

INGATLAN—LAKÁS

ELADÓ egyholdas gyümölcsös. — Dónáth-ut 142. Délután 5—7 között. 3914

VENNÉK házat a Budai Nagy Antal-utcában. Cimeket a kiadóba kérek „Nagy udvar" jeligére. 3931

EGY SZOBA, konyha, éléskamrát elcserélnék szoba, éléskamrával. Értekezhetni Galamb-utca 13. Damónénál. 3977

ELCSERÉLNÉM központi fekvésü, lakással, 3 szobás, kertes egyedülálló lakásomat. Érdeklődni Slova hirdetési irodánál. Tkv.

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk kikölcsönzése. „Dáhlia", Horea-ut 35. Tkv.

MENYASSZONYI koszoruk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

ÁTVENNÉK sürgősen pár darab citromot, magas áron, csecsemőnek orvosághoz. Cim: Ciura-utca 2., földszint. Bejárat Május 1-utcából.

GYERMEKFELVÉTEL — pillanatképsorozat — biztos siker. Sárdi müterem, Dózsa 16. 3884

MAGÁNOS, középkoru férfi teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. — Tkv.

Figyelem! Sürgősen eladó Horea-ut környékén uj, modern, **kertes villa**, háromezer **négyzetméter** területtel, **beköltözhető, minden elfogadható árért.** — Külön is megvehető — beköltözhető — 4 szoba komfort.

„PROMPTUS"-iroda
Dózsa György-utca 29., emelet.

A IV. osztály

fokozott nyerési eshetőséget nyujt az

Állami Osztálysorsjátéknál

Jelentős nyeremények: 1,000,000, 900.000, 800.000, 700.000 lej összeggel, stb.

„VICTORIA"

Sov.—Rom. Ált. Bizt. Rt. Vezérképviselete
Cluj, Str. Jókai 12

felszólitja azon ügyfeleit, kik a „Victoria" S. A. Sov.—Rom., „Victoria din Berlin" és a „Britania" (vagy Alemania) társaságoknál 1947 augusztus 15 előtt kötött életbiztositással birnak, hogy 1949 julius 15-ig kötvényeikkel s utolsó kifizetett dijnyugtájukkal, igényeik érvényesitése végett, fenti cimen jelentkezzenek

R. P. R.
Curtea Cluj.

Comisia inst. de art. 7 din legea Nr. 119—1948.

Dosar Nr. 955—1949.

CITATIE.

Nr. 955 anul 1949 luna Iunie ziua 11.

Soc. de Asigurări „Pirma Ungară (Első Magyar Biztositó R. T.) cu sediul în Budapesta Strada Üllői Nr. 5, Ungaria, este citată la această instanță, camera Nr. 59 et. I. Curte, pentru ziua de **18, luna Iulie 1949, ora 10,** în calitate de pârâtă în procesul de anularea contractului de reasigurare.

Se comunică odată cu aceasta un exemplar de pe cererea de anulare.

In caz de neprezentare judecata se va face în lipsă conform art. 152 din Codul de procedură civilă.

Pârîtul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înaintea termenului de judecată, să depună intâmpinarea sa și actele de care se servește.

Presedinte, ss. **Traian Stan.**
L. S. Prim Grefier, ss. **Cornea**

Elveszett okmányok
Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánitják:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mâinile oricui s'ar afla:

1. KOHANYEC Susana, Str. Grigorescu Nr. 22, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 50.036—1948, eliberat de Milița Cluj. 3962

2. TRATTNER Ana, Str. Ioan Vidu Nr. 13, Dovada de rămânere in Cluj Nr. 420058—1947, eliberată de Milița Cluj. 3973

3. GÁBOS Ecaterina, Str. Bastionului Nr. 3, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Milița Cluj. 3981

4. MURESAN Vasile, Str. Primăverii Nr. 17, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 14.268 din 12 Noemvrie 1946, eliberat de Milița Cluj. 3978

A VICTORIA Szövetkezet

igazgatósága közli tagjaival, ugy azokkal, akik már becserélték tagsági könyvecskéiket, valamint azokkal is, akik még nem cserélték be, hogy f. évi junius hó 17 és 28 között az alább megjelölt napokon és sorrendben minden egyes tag személyesen meg kell jelenjék uj belépési nyilatkozat aláirása végett a

December 30-utca (volt Unió) 13 szám alatti kantin-helyiségben, naponként d. e. 8—12-ig, d. u. 3—7-ig.

1949 junius 17-én az 1—4000-ig
18-án 4001—7000-ig
20-án 7001—10000-ig
21-én 10001—13000-ig
22-én 13001—16000-ig
23-án 16001—19000-ig
24-én 19001—22000-ig
25-én 22001—25000-ig
27-én 25001—30000-ig
28-án 30001— terjedő törzskönyvi számmal rendelkezők.

A tag könyvecskéjét hozza magával és ugyanakkor személyazonosságát igazolni köteles.

A nagyobb üzemekben dolgozó tagok munkahelyükön irhatják alá a kivánt nyilatkozatot.

Nem tagok is jelentkezhetnek belépésre, ha megfelelnek a kivánt feltételeknek.

Nyomatékosan figyelmeztetjük tagjainkat, hogy azok, akik a belépési nyilatkozat aláirására a kellő időben nem jelennek meg, elvesztik tagsági jogosultságukat és befizetett üzletrészeiket.

Victoria Szövetkezet, Kolozsvár

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT No. 223.204/43. GRAFIKAI ÜZEMEK KOLOZSVÁR, BRASSAI-UTCA 7. SZÁM. Nr. ord. Cluj. 356.